

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2016r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w Wydziale III Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Tomasz Borowczak

Protokolant: st. prot. sąd. Marcin Kotlicki

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań - Stare Miasto w Poznaniu P. M.

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2016r. na posiedzeniu

sprawy:

a) **W. J.**, urodzonego w dniu (...) w P., syna E. i B. z d. R.

b) **J. N.**, urodzonego w dniu (...) w Ś., syna P. i A. z d. G.

oskarżonych o to, że:

w dniu 16 grudnia 2015r. w P. na ulicy (...), działając wspólnie i w porozumieniu, a nadto publicznie oraz oczywiście błahego powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego brali udział w pobiciu obywatela Chile – V. H. B., dokonany z powodu jego przynależności rasowej w ten sposób, że uderzali go wielokrotnie w głowę otwartymi oraz zaciśniętymi w pięści dłońmi, narażając pokrzywdzonego na bezpośrednie niebezpieczeństwo nastąpienia skutku określonego w art.157§1 k.k., w wyniku czego V. H. B. doznał obrażeń ciała w postaci pęknięcia błony śluzowej przedsiionka jamy ustnej w obrębie wargi górnej i dolnej, które spowodowały naruszenie czynności narządów jego ciała na czas nie dłuższy niż siedem dni

tj. o przestępstwo z art. 119§1 k.k. i art.158§1 k.k. i art.157§2 k.k. w zw. z art.57a§1 k.k. w zw. z art.11§2 k.k.

1) Oskarżonych uznaje za winnych przestępstwa z art.119§1 k.k. i art.158§1 k.k. i art.157§2 k.k. w zw. z art.57a§1 k.k. w zw. z art.11§2 k.k. popełnionego w sposób wyżej opisany i za to na podstawie art.119§1 k.k. w zw. z art.11§3 k.k. w zw. z art.37b k.k. wymierza każdemu z oskarżonych karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 (czterdziestu) godzin w stosunku miesięcznym.

2) Na podstawie art.57a§2 k.k. orzeka:

a) od oskarżonego W. J. na rzecz pokrzywdzonego V. H. B. nawiazkę w kwocie 3.000 (trzy tysiące) zł,

b) od oskarżonego J. N. na rzecz pokrzywdzonego V. H. B. nawiazkę w kwocie 2.500 (dwa tysiące pięćset) zł.

3) Na podstawie art.43b k.k. tytułem środka karnego orzeka podanie wyroku do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie jego treści w dzienniku (...).

4) Na podstawie art.63§1 k.k. na poczet orzeczonych w punkcie 1. kar pozbawienia wolności zalicza:

a) oskarżonemu W. J. okres zatrzymania od dnia 17 grudnia 2015r. godz. 14.50 do dnia 18 grudnia 2015r. godz.16.20;

b) oskarżonemu J. N. okres zatrzymania od dnia 17 grudnia 2015r. godz. 17.50 do dnia 18 grudnia 2015r. godz.17.30.

5) Na podstawie art.627 k.p.k., art.633 k.p.k. oraz art.2 ust.1 pkt 1, art.2 ust.1 pkt.2 w zw. z art.2 ust.2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych zasądza od oskarżonych koszty sądowe i tak:

- od oskarżonego W. J. 1/2 część wydatków tj. kwotę 453,53 złotych oraz opłatę w kwocie 150 zł,

- od oskarżonego J. N. 1/2 część wydatków tj. kwotę 453,53 złotych oraz opłatę w kwocie 150 zł.

SSO Tomasz Borowczak

UZASADNIENIE

Na podstawie art.424§3 k.p.k. zakres niniejszego uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 25 kwietnia 2016r. sygn. akt III K 78/16, który to wyrok wydano w trybie art.343 k.p.k., został ograniczony do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku oraz rozstrzygnięć o karze i pozostałych konsekwencjach prawnych przypisanego oskarżonym przestępstwa.

Oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w szczególności zeznania pokrzywdzonego V. H. B. i opinię sądowo-lekarską dotyczącą obrażeń ciała pokrzywdzonego, a także wyjaśnienia oskarżonych W. J. i J. N., Sąd uznał, że wina i sprawstwo oskarżonych nie budziły żadnych wątpliwości, a wniosek złożony w trybie art.335 k.p.k. o wydanie wyroku skazującego na posiedzeniu w trybie art.343 k.p.k. zasługiwał na uwzględnienie.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego możliwe było kateryczne stwierdzenie, iż oskarżeni w dniu 16 grudnia 2015r. w P. na ul. (...), działając wspólnie i w porozumieniu, a nadto publicznie oraz oczywiście błahego powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego brali udział w pobiciu obywatela Chile – V. H. B., dokonany z powodu jego przynależności rasowej w ten sposób, że uderzali go wielokrotnie w głowę otwartymi oraz zaciśniętymi w pięści dłońmi, narażając pokrzywdzonego na bezpośrednie niebezpieczeństwo nastąpienia skutku określonego w art.157§1 k.k., w wyniku czego V. H. B. doznał obrażeń ciała w postaci pęknięcia błony śluzowej przedsionka jamy ustnej w obrębie wargi górnej i dolnej, które spowodowały naruszenie czynności narządów jego ciała na czas nie dłuższy niż siedem dni – wypełniając swoim zachowaniem znamiona przestępstwa z art.119§1 k.k. i art.158§1 k.k. i art.157§2 k.k. w zw. z art.57a§1 k.k. w zw. z art.11§2 k.k..

Zgodnie z art.158§1 k.k. przestępstwo popełnia ten, kto bierze udział w bójce lub pobiciu, w którym naraża się człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienia skutku określonego w art.156§1 k.k. lub w art.157§1 k.k.. Przez pobicie należy rozumieć czynną napaść przynajmniej dwóch osób na jedną osobę albo grupy osób na inną grupę, przy czym w tym ostatnim wypadku do atakujących należy przewaga. Pobiciem jest zatem takie zdarzenie, w którym biorą udział co najmniej trzy osoby, a jednocześnie można jednoznacznie wyodrębnić stronę atakującą i broniącą się, tzn. co najmniej dwie osoby bijące trzecią (pokrzywdzonego), która zachowuje się biernie. Udział w pobiciu charakteryzuje dynamika działania polegająca najczęściej na tym, że zdarzenie rozpoczyna się od napaści na drugą osobę, do którego to zajścia dołączają się następne osoby. Z uwagi na to, iż ustawodawca w art.158 k.k. nie określił sposobu udziału w pobiciu (a także w bójce) powszechnie przyjmuje się, że dla przypisania odpowiedzialności za pobicie wystarczające jest świadome połączenie działania uczestników pobicia, jeżeli to wspólne działanie powoduje narażenie człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienia skutku wskazanego w art.156§1 lub w art.157§1 k.k.. Odpowiedzialność za udział w pobiciu ma więc charakter wspólnej odpowiedzialności za następstwa działania, co stanowi pewne odstępstwo od zasady indywidualizacji odpowiedzialności karnej. Sprawcy odpowiadają niezależnie od tego, czy można ustalić, który z nich spowodował konkretne następstwa, oczywiście pod warunkiem, że każdy z nich mógł przewidzieć albo przewidywał ich nastąpienie (vide: m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2009r., sygn. akt IV KK 14/09, LEX nr 528597, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 29 czerwca 2010r., sygn. akt AKa 69/10, LEX nr 663623). Określony w art.158§1 k.k. udział w pobiciu jest przestępstwem umyślnym, które wymaga zamiaru bezpośredniego co do samego uczestnictwa w zajściu, natomiast znamię jego niebezpiecznego charakteru (tj. narażenia życia lub zdrowia człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo) może być objęte zamiarem ewentualnym.

Z kolei art.157§2 k.k. penalizuje zachowanie polegające na spowodowaniu naruszenia czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż 7 dni. W przypadku, gdy sprawcy pobicia nie tylko, że narazili pokrzywdzonego na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienie skutku określonego w art.156§1 k.k. lub w art.157§1 k.k., ale także spowodowali naruszenie czynności narządu jego ciała na czas trwający do 7 dni, zasadnym jest przyjęcie kumulatywnej kwalifikacji prawnej czynu tj. art.158§1 k.k. i art.157§2 k.k. w zw. z art.11§2 k.k..

Odnosząc powyższe rozważania do realiów niniejszej sprawy Sąd nie miał żadnych wątpliwości, że oskarżeni W. J. i J. N. wyczerpali swoim zachowaniem znamiona przestępstwa z art.158§1 k.k. oraz art.157§2 k.k. W świetle zeznań pokrzywdzonego niewątpliwym było, iż oskarżeni wspólnie zaatakowali pokrzywdzonego i wielokrotnie uderzali go w głowę otwartymi oraz zaciśniętymi w pięści dłońmi. Na skutek takich ciosów zadanych przez oskarżonych pokrzywdzony V. H. B., jak wynika z opinii sądowno – lekarskiej, został narażony na bezpośrednie niebezpieczeństwo nastąpienia skutku określonego w art.157§1 k.k., a także doznał obrażeń ciała w postaci pęknięcia błony śluzowej przedsionka jamy ustnej w obrębie wargi górnej i dolnej, które to obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów jego ciała na czas nie dłuższy niż siedem dni (art.157§2 k.k.).

Co więcej, oskarżeni zastosowali wyżej opisaną przemoc względem pokrzywdzonego z powodu jego przynależności rasowej - V. H. B. ma bowiem ciemniejszą skórę. Analizując zeznania pokrzywdzonego opisującego moment ataku na jego osobę oraz zachowanie napastników, w tym słowa wypowiedziane przez nich wobec pokrzywdzonego, a także biorąc pod uwagę treść wyjaśnień W. J. (k.73) oraz treść wiadomości sms wysłanej przez W. J. do J. N. („i tak najlepsza była misja odislamizowania”; „coś kojarzę”) niewątpliwym było w ocenie Sądu, iż oskarżeni swoim zachowaniem wyczerpali znamiona nie tylko określone w art.158§1 k.k. i art.157§2 k.k., ale również art.119§1 k.k., wobec czego również ten przepis winien znaleźć się w kwalifikacji prawnej przypisanego czynu.

W realiach niniejszej sprawy niewątpliwym było również, że występki, którego dopuścili się oskarżeni względem V. H. B. miał charakter chuligański w rozumieniu art.115§21 k.k., był bowiem umyślnym zamachem na zdrowie oraz nietykalność cielesną pokrzywdzonego, zaś W. J. i J. N. działali publicznie i z oczywiście błahego powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego. Przypomnieć należy, iż oskarżeni dokonali pobicia pokrzywdzonego tylko z tego powodu, że ma on inny kolor skóry niż oni, a napaści dopuścili się na jednej z centralnych ulic dużego miasta, w miejscu potencjalnie dostępnym nieograniczonej liczbie osób. W konsekwencji Sąd uznał, iż w kwalifikacji prawnej zachowania oskarżonych winien znaleźć się również art.57a§1 k.k. jako dający wyraz uznania czynu za występki o charakterze chuligańskim.

Rozważając **kwesję wymiaru kary i środków karnych** za przypisane oskarżonym przestępstwo, jako okoliczności obciążające Sąd uwzględnił:

- kumulatywną kwalifikację prawną przestępstwa przypisanego oskarżonym,
- chuligański charakter występków,
- uprzednią karalność oskarżonych za przestępstwa,
- działanie pod wpływem alkoholu.

Za okoliczność łagodzącą Sąd zaś uznał postawę procesową oskarżonych, którzy przyznali się do popełnienia zarzucanego przestępstwa i uzgodnili z Prokuratorem wymiar kary i środków karnych, w konsekwencji czego możliwe było wydanie wyroku na posiedzeniu w trybie art.343 k.p.k..

Przy orzekaniu kary Sąd wziął pod uwagę dyrektywy społecznej szkodliwości czynu i stopnia winy, a także dyrektywy prewencji generalnej (kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa) i prewencji indywidualnej pojmowanej jako cele zapobiegawcze i wychowawcze kary w stosunku do danego oskarżonego.

Mając na uwadze wyżej wymienione okoliczności obciążające oraz łagodzące Sąd na podstawie art.37b k.k. wymierzył każdemu z oskarżonych za przypisane przestępstwo karę 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym nadto orzekł na rzecz pokrzywdzonego V. H. B. od oskarżonego W. J. nawiązkę w kwocie 3.000 zł, a od oskarżonego J. N. w kwocie 2.500 zł. Nadto tytułem środka karnego Sąd orzekł podanie wyroku do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie jego treści w dzienniku (...) (pkt 1, 2 i 3 części rozstrzygającej wyroku).

Mimo wielu okoliczności obciążających, wobec postawy procesowej oskarżonych umożliwiającej wydanie wyroku na posiedzeniu w trybie art.343 k.p.k. Sąd uznał, iż uzgodnione pomiędzy stronami kara i środki karne będą adekwatne do stopnia zawinienia oskarżonych i stopnia społecznej szkodliwości ich czynu. Krótkoterminowa ale bezwzględna kara pozbawienia wolności winna być dotkliwą nauką dla oskarżonych, zaś wykonywana w następnej kolejności kara ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej pracy na cele społeczne winna być wystarczającą dolegliwością, ale również dobrym czasem dla oskarżonych na przemyślenie ich zachowania względem pokrzywdzonego. Orzeczona kara oraz środki karne winny być też jasnym, czytelnym sygnałem dla społeczeństwa, że polskie organy wymiaru sprawiedliwości nie będą tolerować wszelkiego rodzaju rasistowskich zachowań, a takie jak zachowania W. J. i J. N. będą się spotykać ze zdecydowaną reakcją.

Stosownie do treści art.63§1 k.k. na poczet wymierzonych oskarżonym kar pozbawienia wolności Sąd zaliczył okresy zatrzymania (pkt.4 części rozstrzygającej wyroku) i tak:

- W. J. okres zatrzymania od dnia 17 grudnia 2015r. godz. 14.50 do dnia 18 grudnia 2015r. godz.16.20;
- J. N. okres zatrzymania od dnia 17 grudnia 2015r. godz. 17.50 do dnia 18 grudnia 2015r. godz.17.30.

O kosztach procesu Sąd orzekł w myśl zasady, że koszty te ponoszą oskarżeni, których zawinione zachowanie je spowodowało (pkt.5 części rozstrzygającej wyroku).

Sąd pragnie w tym miejscu z całą mocą podkreślić, iż zarówno wymiar kary i środków karnych, jak też pozostałe rozstrzygnięcia wyroku zostały uzgodnione przez oskarżonych reprezentowanych przez obrońcę z Prokuratorem (a nie sprzeciwił się temu pokrzywdzony reprezentowany przez pełnomocnika), zaś Sąd uznając to porozumienie stron za godne akceptacji przychylił się do wniosku i wydał wyrok skazujący na posiedzeniu w trybie art.343 k.p.k. nie prowadząc postępowania dowodowego (art.343§4 k.p.k.). Oskarżeni zawarli więc swoistą „umowę” z oskarżycielem publicznym i pokrzywdzonym, przy czym dla Sądu Okręgowego oczywistym jest, że tak łagodne jak w niniejszej sprawie potraktowanie oskarżonych możliwe było wyłącznie w trybie tzw. dobrowolnego poddania karze.

SSO Tomasz Borowczak

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w kontrolce uzasadnień,
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć:
 - oskarżonemu J. N. z pouczeniem
 - oskarżonemu W. J. z pouczeniem
 - obrońcy oskarżonych - adw. J. A.
3. przedłożyć za 14 dni od doręczenia lub z apelacją.

Poznań, dnia 7 czerwca 2016r.

SSO Tomasz Borowczak